

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne izzemljene nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2,50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-, Popusti po dogovoru, inzeratni davki posebej. // „Slovenski Narod“ vešja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocencova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Resna akcija ali manever:

Mussolini in papež posredujeta v Berlinu?

Po berlinskih informacijah je italijanski minister Alfieri sporočil Hitlerju važne predloge glede rešitve gdanskega vprašanja — Mussolini odsvetuje vojno, papež pa predlaga status quo do leta 1944, med tem pa naj bi se spor rešil s pogajanja

BERLIN, 20. julija. k. V tukajšnjih dobro informiranih krogih se je izvedelo, da je prinesel italijanski propagandni minister Alfieri, ki se je mudil v Monakovem na otvoritvi nemške umetnostne razstave, važna sporočila kancelarju Hitlerju v zvezi z gdanskim sporom. Kakor se z vsoto gotovostjo zadržuje, je Alfieri sporočil Hitlerju papeževe in Mussolinijeve posredovalne predloge za mirno rešitve spora med Poljsko in Nemčijo glede Gdanske. Mussolini nujno svetuje, naj se Nemčija izogne v sedanjem trenutku oboroženemu spopadu, papež pa predlaga, naj bi Nemčija svečano izjavila, da pri-

stane na status quo v Gdanku do leta 1944. Med tem časom pa naj bi se s posredovanjem Vatikana in Italije pričela pogajanja, da bi se vsa zadeva mirno rešila. Če bi Nemčija pristala na ta predlog, bi se papež z enakim predlogom obrnil tudi na Poljsko, kjer pa dosedaj ni interveniral, ker bi se mogla vsaka taka intervencija v sedanjih napetosti napačno tolmačiti kot prizadevanje v korist Nemčije in Italije, čemur pa se želi Vatikan na vsak način izogniti. Zato tudi v varšavskih krogih izjavljajo, da jim o kakem takim posredovanju ni ničesar znano.

Nemški načrt: personalna unija

Dosegla naj bi se z izvolitvijo Hitlerja za predsednika Gdanske, s čimer bi bilo obenem izvedeno zedinjenje z Nemčijo

Pariz, 20. julija. br. Zadnje dni so po svetovnem tisku razširjene vesti o možnosti mirne poravnave gdanskega spora med Poljsko in Nemčijo. Te vesti so prihajale v glavnem iz Rima in Berlina in so bile v Franciji in Angliji sprejete z največjo rezervno. Poljska vlada je take vesti odločno demantirala s posebno izjavo, v kateri naglašuje, da Poljska ni sprejela svojega stališča ter da slej ko prej vztraja na stališču, da bi pomenila priključitev Gdanske k Nemčiji v kakršnikoli obliki za Poljsko casus belli. Tudi današnji pariški listi smatrajo, da gre pri vseh stvari zgolj za poskusni balon, ki naj omogoči ugotovitev, kako bi zapadni velesili in Poljska reagirale na morebitno nemško akcijo. Poljski poslanci »Petit Parisien« naglašuje, da zavzema gdanska afera vedno bolj subverzivne oblike, ki utegnejo biti zelo nevarne.

Ker je postalo jasno, da bi bila aneksija Gdanske preveč nevarna in riskantna, so sedaj izšli novi predlogi, po katerih naj bi gdanski senat izvolil Hitlerja za svojega predsednika in s tem za poglavarja Gdanske. Na ta način bi se izvršila personalna unija med Gdanskim in Nemčijo in s tem izvršilo zedinjenje Gdanske z Nemčijo. S poljske strani poudarjajo, da bi vsaka taka akcija naletela na Poljskem na primerno reakcijo. Kakšna bi bila ta reakcija, je danes splošno jasno in znano.

»Jour« razpravlja o teh in sličnih načrtih za »mirno ureditev gdanskega spora« in prihaja do zaključka, da gre Berlinu za to, da bi na eni strani zbudil nezaupanje med Poljsko ter zapadnimi velesilami, na drugi strani pa vtis, kakor da je Nemčiji res do tega, da pride do mirne poravnave, kar naj bi uspavalo pozornost Poljske in na ta način olajšalo izvedbo nemških načrtov.

Nemški pogoji za pogajanja

Poljska mora prekiniti vse zveze z Anglijo in Francijo in pristati na priključitev Gdanske

Varšava, 20. julija. k. Po poročilih iz Gdanske je po povratku okroglega vodje narodnih socialistov v Gdanku Fösterja, ki je imel v Berchtesgadnu dolgo posvetovanje s Hitlerjem, prenehalo tiho-tapstvo orožja. Gdanski narodni socialisti so glede usode Gdanske zelo optimistični. Förster je izjavil, da nihče ne pozna Hitlerjevega načrta, da pa je Hitler za pogajanja s Poljsko, toda le pod gotovimi pogoji. Poljska bi morala pristati na priključitev Gdanske k Nemčiji, za kar bi dobila zagotovilo, da ostanje gospo-

darski interesi nedotaknjeni. Najvažnejši pa je pogoj, da se mora Poljska odreci vsakemu sodelovanju in vsaki pomoči drugih držav. Predvsem mora odpovedati vsak dogovor z Anglijo in Francijo. V varšavskih krogih izjavljajo, da pod takimi pogoji seveda ne more biti govora o kakem sporazumu z Nemčijo. V vsem tem vidijo le manever, ki naj bi pred nemško javnostjo opravičil bodoče akcije Nemčije, češ da je Poljska odklonila miren sporazum.

„Izguba svobode je hujša od vojne“ Izjava maršala Ridz-Smiglega o stališču Poljske v gdanskem sporu

London, 20. julija. br. »News Chronicle« objavlja daljšo izjavo poljskega maršala Ridz-Smiglega, ki je zbudila v angleški javnosti veliko pozornost in splošno odobravanje. V svoji izjavi pravi maršal Ridz-Smigly med drugim:

protidržavne letake. Pri mnogih kmetih so vdrli skozi steno, ki so jo popreje razbili in razsekali. Več mladeničev je policija tako pretepla, da je morala pozneje sama poslati zdravnike, da so jim nudili pomoč.

Poljska je vedno pripravljena za mirno poravnavo gdanskega spora. Toda ta poravnava mora upoštevati poljske interese in poljske pravice. Če pa bodo propadli vsi poskusi za mirno rešitev in bi Nemčija poskušala Gdansk okupirati v kakršnikoli obliki, potem bo smatrala Poljska to za casus belli. Ves narod do zadnjega moža, je pripravljen boriti se za neodvisnost Poljske. Boriti se za Gdansk pomeni boriti se za svobodo Poljske. Poljska ne želi vojne, toda so stvari, ki so še hujše od svobode! Pripravljeni smo upoštevati vse možnosti, ki se nam nudijo za mirno rešitev gdanskega vprašanja, toda če bo Nemčija uporno vztrajala na priključitvi Gdanske, se bomo borili. Gdansk je za Poljsko življenjskega pomena. Kdor ima Gdansk, ta lahko nadzoruje vse naše gospodarsko življenje. Izguba Gdanske bi pomenila novo razdelitev Poljske.

Nemška poročila o preganjanju na Poljskem

Berlin, 20. julija. i. Nemški listi danes poročajo o novem preganjanju nemškega življa na Poljskem. Navajajo, da je zadnje dni policija vdrila v tri vasi v okolici Tarnopola z namenom, da »pacificira« nemško prebivalstvo. Policisti so baje vdrili v hiše nemškega prebivalstva in s sekirami razbijali pohišstvo ter z noži rezali rjube po posteljah, češ da iščejo

Sestanek treh diktatorjev

V začetku avgusta bi se imeli v Gornji Italiji sestati Hitler, Mussolini in general Franco

PARIZ, 20. julija. br. V tukajšnjih diplomatskih krogih krožijo vesti, da se bodo v začetku avgusta sestali v nekem gornje-italijanskem mestu kancelar Hitler, Mussolini in general Franco. Te vesti so se razširile v Rimu neposredno po povratku zunanjega ministra grofa Ciana iz Španije, vendar pa doslej uradno še niso potrjene. Na tem sestanku naj bi prišlo do sklenitve trojne vojaške zveze med Nemčijo, Ita-

lijo in Španijo, ob enem pa bo na tem sestanku padla končna odločitev o akciji Nemčije glede Gdanske. Kakor zadržuje v pariških diplomatskih krogih, bo na tem sestanku padla odločitev o miru in vojni v Evropi. V pariških krogih so sprejeli te vesti s precejšnjo rezervno, ker smatrajo za malo verjetno, da bi se Španija spuščala v kako novo avanturo, predno si ne bo gospodarsko docela opomogla.

Tretje pismo King-Halla Nemcem

Nad 50.000 izvodov razširjenih po vsej Nemčiji

Berlin, 20. julija. e. Nemčijo je preplavilo tretje pismo angleškega publicista King-Halla. Listi še niso objavili vsebine tega pisma, a znano je, da je še ostrejša, kakor prejšnji dve in v njem King-Hall poudarja, da stoji Anglija odločno na stališču, da ne bo trpela in dovolila nobene nadaljnje ekspanzije Nemčije. Pisma so poslana iz raznih držav in računajo, da jih je prišlo v Nemčijo okrog 50.000. Sodi, da je njih število še večje, ker niso mogli točno ugotoviti, kdo vse je prejel

ta pisma, ker je mnogo oseb pisma sežgalo iz strahu, da jih ne bi osumili zvez z inozemstvom ali pa da so v opoziciji proti sedanjemu režimu. Pisma so po večini naslovljena na intelektualce in gospodarstvenike, ki imajo trgovske zveze z inozemstvom, katerih naslove je najti v gospodarskih adresarjih. Prav verjetno je, da bo na to pismo odgovorila kakva vodilna osebnost in računajo, da utegne to biti namestnik Hitlerja Rudolf Hess.

Silna vročina in suša v Beogradu

Celi okraj mesta so brez vode, kar se najtežje občuti v bolnicah

Beograd, 20. julija. e. Kljub temu, da je bilo napovedano pooblaščenje in nekoliko hladnejše vreme, je bilo včeraj v Beogradu popolnoma jasno in topleno vroče. Toplota je v senci kazal 32 do 35 stopinj C. Zaradi silne pripeke je v prestolnici od dne do dne bolj občutno pomanjkanje pitne vode. V višjih delih me-

sta nimajo pitne vode od jutra do večera, v samem središču že od srede dopoldne do večera ni bilo vode. Zaradi tega sta ostali tudi obe veliki bolnici, državna in vojaška, od jutra do večera brez vode. V državnih bolnicah je zmanjkalo vode celo v lednici in tako je ostala bolnica brez ledu, ki ji je nujno potreben za zdravljenje.

Kralj Karol na oddihu

Bukarešta, 20. julija. e. Drevi bo kralj Karol odpoval na važno potovanje na vzhod. Vkracal se bo na svojo jahto »Veherna zvezda«, s katero bo odplul na odmor. Zadržujejo pa, da bo ob tej priliki imel tam važne politične razgovore.

Japonci izganjajo Angleže

London, 20. julija. i. Davi so v London prispela poročila, da se je položaj na Daljnem vzhodu zopet poslabšal. V Kajfengu je dobilo 21 Angležev od japonskih oblasti ultimatum, da morajo takoj zapustiti mesto in so se temu pozivu že odzvali. Organizacija Sin-Mij-Huj je pozvala vse tuje, da zapuste mesto. Japonci so imeli v Kajfengu veliko protestno zborovanje, na katerem so zahtevali, da morajo vsi Angleži iz Azije.

Stekli cigani

Petrovgrad, 20. julija. e. V vasi Sumljaja v Banatu je nastala velika panika med prebivalstvom, ker se je mnogo ciganov zadržalo v mesom steklih svinj. Nekemu kmetu v Jaši Tomiću je poginilo več svinj in je naročil hlapcu, naj jih zunaj vasi zakoplje. Hlapca so srečali cigani in za prosili, naj jim svinje izroči. Hlapec jih je sicer opozoril, da so poginile zaradi stekline, a cigani se niso zmenili za to. Napravili so veliko pojedino, na katero so povabili tudi cigane iz bližnje rumunske vasi. Kmalu po pojedini so vsi cigani zholedli na steklini in eden je že umrl. Ko so oblasti zvedele za to, so dale cepiti vse cigane. Med prebivalstvom pa vlada velika panika, ker so ostali cigani iz rumunske vasi necepljeni.

Zogu na švedskem

Stockholm, 20. julija. AA. (DNB). Bivši albanski kralj Ahmed Zogu je prispel s svojo družino v švedsko prestolnico.

1200 rudarjev odrezanih od zunanjega sveta

Nenavadna nesreča v belgijske m rudniku - Zaradi prekinitve električnega toka so vse rudniške naprave prenehale funkcionirati in je v nevarnosti 1200 rudarjev, ki so zaposleni pod zemljo

BRUSELJ, 20. julija. br. Vsa javnost je pod vtisom nenavadne nesreče, ki se je včeraj pripetila v enem izmed največjih belgijskih rudnikov. Iz še nepojasnjenega vzroka je zgorel glavni kabel, ki vodi od elektrarne v rudnik Limbok-Maas. Zaradi tega je bil trenutno prekinjen električni tok in vse naprave v rudniku, v katerem je bilo v tem času na delu pod zemljo 1.200 rudarjev, so prenehale funkcionirati. Ustavilo se je dvigalo, vse ventilacijske naprave in vse črpalke za vodo, kakor tudi vse moderne naprave za kopačje premožje. Vseh 1.200 rudarjev je popolnoma odrezanih od sveta. Ker se nahajajo globoko pod zemljo, — rovi

segajo v globino do 800 m — jim ne morejo priti na pomoč ter se boje, da se bodo zlasti v nižjih rovih, kjer je zrak vedno zelo zatohel in nasičen s strupenimi plini, zadušili. Uvedena je bila reševalna akcija, toda dosedaj še niso mogli prodreti v globino. Ker ni pri roki novega kabla, in ker morajo napeljati kabel v dolžini več kilometrov, utegne trajati še najmanj 24 ur, da bodo vsaj za silo dobili električni tok. Ker so prekinjene tudi telefonske napeljave v rovih, je usoda rudarjev docela neznan. Pred rudnikom so vse noč bile zbrane množice svojcev, ki s strahom pričakujejo poročil o usodi svojih hraniteljev.

Rešeni!

BRUSELJ, 20. julija. br. Po celonočnem naporom delu se je danes dopoldne ob 10. posrečilo vzpostaviti provizorno zvezo z elektrarno in napeljati tok do rudnika. Najprvo so vzpostavili ventilacijo, nato pa so začela funkcionirati dvigala. V dveh urah so spravili na svetlo vseh 1.200 rudarjev. Nekateri so bili že popolnoma izčrpani in so jih morali prepeljati v bolnišnico. Mrtev ni nihče. Pač pa bi se verjetno več sto rudarjev zadušilo, če bi bila prišla pomoč par ur pozneje.

Pogajanja v Moskvi

London, 20. julija. e. Kakor doznava Reuterjev diplomatski dopisnik, je prispele Seedsovo poročilo iz Moskve o zadnjih razgovorih z Molotovim. Angleška vlada zdaj proučuje to poročilo, vendar ne kaže, da bi bil sedaj odposlan kak odgovor Moskvi. Angleška vlada ne bo odposlala odgovora, dokler ne bo konzultirala francoske vlade.

Mušanov v Londonu

London, 20. julija. e. Predsednik Sobranja Mušanov, ki se mudi v Londonu, je bil sprejet pri predsedniku parlamenta in je imel tudi sestanke z nekaterimi člani vlade. Doznavajo, da je sondiral teren za okrepitev gospodarskih zvez med Anglijo in Bolgarijo, govori se pa tudi, da se je rogajal glede večjega posojila Bolgariji.

Drugi polet angleških bombnikov v Francijo

Pariz, 20. julija. e. Okrog 100 angleških letal je preletelo včeraj Pariz in nato Južno Francijo. Okrog 9. dopoldne je priletela eskadra devetih bombnikov, ki jih pa zaradi oblačnega vremena niso opazili. Okrog 11. so priletele še štiri eskadre, ki so prispele iz smeri boulogneškega gozda. Najbolj vidna pa so bila letala okrog poldne, ko so drvela nad Opornim trgovom v Parizu, kjer je bilo najbolj živahno. Drugi polet angleških letal je bil izveden v popolni tajnosti. V Parizu se zaradi slabega vremena ni nihče nadejal poleta angleških letal, ker je bilo popreje javljeno, da bodo letala priletela le v primeru ugodnega vremena. Ena skupina letal je ugodela preko Orleansa in Sartra in se čez dve uri vrnila v svojo bazo. Druga skupina je krenila proti Lyonu, nato se je pa vrnila v Anglijo. Dolžina današnjih poletov, ki so se končali brez vsake nezgode, je znašala 2240 kilometrov. Polet pa je trajal sedem ur. Srednja hitrost je znašala 320 km na uro. V prihodnjih tednih je predvidenih še več takih poletov. Z veliko nestrpnostjo pričakujejo tudi polet francoskih letal nad Londonom.

London, 20. julija. i. V spodnji zbornici je včeraj laburistični poslanec Henderson stavil ministru za letalstvo Kingsleyu Woodu vprašanje, ali bodo angleška letala napravila daljše polete tudi na Poljsko, Grško in v Turčijo. Minister je odgovoril, da bodo angleška letala v najkrajšem času preletela ozemlja teh držav. Na vprašanje poslanca Baltona, če ne bi bilo umestno, da bi bil del angleške zračne flote stacioniran stalno na Poljskem, je minister odgovoril, da je to nekaj drugega in da se bo o tem še razpravljalo.

Važna seja francoske vlade prihodnji teden

Pariz, 20. julija. e. V začetku prihodnjega tedna bo seja francoskega ministrskega sveta. Točen dan še ni določen. V prvi vrsti bodo na seji razpravljali o zakonu o rodbinah. Poročilo bo podal minister dela Pomaré. Predsednik vlade se bo danes ali jutri sestal s finančnim ministrom in ministrom za delo, da se z njima posvetuje o tem vprašanju. Druga važna točka dnevnega reda bo vprašanje podaljšanja poslanskega mandata, za kar je vlada dobila pooblastilo. Skupina ministrov se je na zadnji seji pokazala razpoložena za to, da bi se poslanski mandati podaljšali od 4 na 6 let, druga skupina pa je bila za to, da se prihodnje volitve zaradi napetega mednarodnega položaja odgode za nedoločen čas. Na seji bo zunanji minister Bonnet poročal o mednarodnem položaju.

Konferenca za begunce iz Srednje Evrope

Washington, 20. julija. e. Kakor javlja Reuter, je predsednik Roosevelt sklical dvodnevno konferenco v Washington, na katero je povabil člane in predsednika mednarodnega odbora za begunce. Razpravljali bodo o vprašanju beguncev iz Srednje Evrope. Med državami, ki se udeležijo te konference, bodo Anglija, USA, Holandska, Argentina in Brazilija. V letu 1938 je Srednjo Evropo zapustilo okrog 120 do 140.000 beguncev, v prvih treh mesecih 1939 pa še 29.000. V teh številkah pa niso všteti begunci, ki so zapustili srednjo Evropo brez podpore mednarodnega odbora za begunce.

Vsi francoski novinarji izgnani iz Italije

Pariz, 20. julija. k. Stalni dopisnik pariškega dnevnika »Paris Soire« v Rimu Jean Devau se je včeraj vrnil v Pariz. V Rimu je bil dopisnik štiri leta. Po izgonu francoskega novinarja Roberta Guyona iz Rima je bil Devau edini francoski novinar in dopisnik dnevnika, ki je še ostal v Italiji. Ker je bil sedaj tudi Devau izgnan, ni v Italiji zdaj nobenega francoskega novinarja.

Borzna poročila.

Curib. 20. julija. Beograd 20, Pariz 11.74625, London 20.76, New York 443.3125, Bruselj 75.3250, Milan 23.32, Amsterdam 237.30, Berlin 177.80, Praga 15.1250, Varšava 83.80, Sofija 5.40, Bukarešta 3.25.

